

4. Rees, W. The Ukraine war, the Indo-Pacific and Anglo-American relations [Електронний ресурс] / W. Rees // Journal of Transatlantic Studies. 2025. Режим доступу: DOI: 10.1057/s42738-025-00149-3 (дата звернення: 23.11.2025).

5. Sun, M., Cao, X., Liu, X., Cao, T., Zhu, Q. The global economic impact of the international energy price surge during the Russia-Ukraine conflict: A CGE model analysis [Електронний ресурс] / M. Sun, X. Cao, X. Liu, T. Cao, Q. Zhu // Heliyon. 2024. Vol. 10. Art. e34712. Режим доступу: DOI: 10.1016/j.heliyon.2024.e34712 (дата звернення: 23.11.2025).

6. Drobolyuk, O. Dynamics and prospects of trade relations between Ukraine and the PRC under the conditions of the full-scale Russian-Ukrainian war (2022–2024) / O. Drobolyuk // Ukraine-China. 2025. No. 1. P. 25–34.

7. Permanent Mission of the People's Republic of China to the United Nations. President Xi Jinping meets with U.S. National Security Advisor Jake Sullivan [Електронний ресурс] / Permanent Mission of the People's Republic of China to the United Nations. 29.08.2024. Режим доступу: https://un.china-mission.gov.cn/eng/zgyw/202408/t20240829_11481255.htm (дата звернення: 23.11.2025).

8. Doshi, R. The Long Game: China's Grand Strategy to Displace American Order / R. Doshi. New York : Oxford University Press, 2021. 432 p.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-561-0-12>

Кіктенко В. О.

ORCID: 0000-0002-0078-4285

доктор філософських наук, в. о. директора

Інститут сходознавства імені А. Ю. Кримського

Національної академії наук України

м. Київ, Україна

ДИНАМІКА КИТАЙСЬКОЇ НАУКОВОЇ ДУМКИ ПРО РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКУ ВІЙНУ АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙ CNI (2014 – 11.2025)

Ключові слова: російсько-українська війна, Китай, наукова думка, CNKI, бібліометрика.

Позиція Китайської Народної Республіки (КНР) щодо російсько-українського конфлікту залишається предметом дискусій у міжнародних відносинах. Як постійний член Ради Безпеки ООН і друга за величиною економіка світу, КНР має значний вплив на формування світового

порядку. Стратегічне партнерство з Російською Федерацією (РФ) дозволяє Китаю зайняти унікальну позицію в геополітичній кризі. Для України важливість китайської позиції зросла після того, як КНР став найбільшим торговим партнером до лютого 2022 року, а співпраця в межах ініціативи «Один пояс, один шлях» розглядалася як перспективний напрям економічного розвитку.

Вивчення цієї проблематики через аналіз китайського наукового дискурсу дозволяє зрозуміти еволюцію позиції Пекіна та зміст стратегічних інтересів КНР у конфлікті [2; 3]. База даних China National Knowledge Infrastructure (CNKI) є найбільшим репозиторієм китайської академічної літератури з понад 50 мільйонами документів, що дозволяє провести комплексний бібліометричний аналіз [1].

Період дослідження охоплює 2014–2025 роки, даючи змогу простежити еволюцію китайської думки від анексії Криму до сьогодення. Пошукова стратегія включала п'ять ключових термінів: «俄乌冲突» (російсько-український конфлікт), «俄罗斯-乌克兰冲突» (конфлікт Росії та України), «俄乌战争» (російсько-українська війна), «乌克兰危机» (українська криза) і «特别军事行动» (спеціальна військова операція). Отримано дані 9500 публікацій, які були оброблені за допомогою бібліометричного аналізу на основі таких параметрів: хронологічний розподіл, дисциплінарна приналежність, типи публікацій, провідні джерела та основні теми досліджень.

Аналіз показав чітку залежність між інтенсивністю наукової дискусії та ключовими подіями конфлікту. На початковому етапі (2014–2020) найбільший сплеск припав на 2014 рік, зумовлений анексією Криму та початком конфлікту на Донбасі. У наступні роки спостерігалось поступове зниження кількості публікацій через спроби врегулювання та заморожування конфлікту.

У 2021 році відбулося відновлення інтересу до теми, що корелювало із загостренням ситуації на кордоні між РФ і Україною та нарощуванням російських військ. Період 2022–2024 років характеризується піковою дослідницькою активністю: з 130 публікацій у середньому протягом періоду 2014–2021 до майже 993 статей у період 2022–2024. Це свідчить про надзвичайну важливість повномасштабної війни для китайських науковців.

Дисциплінарний аналіз показав переважання досліджень з політики та міжнародних відносин Китаю (36,93% публікацій). Це вказує на розгляд конфлікту через призму глобального геополітичного протистояння і можливості для Пекіна позиціонувати себе як медіатора. Економічні дисципліни охоплюють понад 26% публікацій, відображаючи практичний інтерес Китаю до економічних наслідків санкцій та реконфігурації енергетичних ринків. Військова тематика

становить понад 15%, включаючи аналіз нових форм ведення війни, безпілотних систем і гібридних операцій.

Тематичний аналіз показав провідну роль основних акторів конфлікту: Росія (531 публікація), російсько-український конфлікт (508) та українська криза (494). Значну увагу приділяється геополітичному контексту, включаючи поняття «геополітика» (81 публікація), «суперництво великих держав», а також китайсько-російські відносини. Економічні наслідки війни представлені такими темами, як продовольча безпека (45), енергетична безпека (34) та економічні санкції (32 публікації).

Аналіз джерел показав концентрацію публікацій у провідних академічних і державних виданнях. Журнал «Світові справи» (15,54% публікацій), підконтрольний Міністерству закордонних справ КНР, визначає офіційний наратив. Газета «Глобал таймс» (8,19%) представляє конфлікт як «проксі-війну США та Росії». Російсько-євразійські журнали становлять 20,47% публікацій, відображаючи тривалу традицію вивчення пострадянського простору. Географічна концентрація університетських досліджень у Північно-Східному Китаї (провінції Цзілінь, Хейлунцзян і Ляонін) підкреслює історичні зв'язки регіону з Росією та наявність фахового потенціалу.

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні попередні висновки щодо характеру китайського наукового дискурсу про російсько-український конфлікт:

- Китайський науковий дискурс чітко корелює з перебігом подій конфлікту, демонструючи його адаптивність до зміни ситуації.

- Геополітичний фокус досліджень (37%) вказує на розгляд конфлікту як елемента глобального суперництва великих держав, а не локального протистояння.

- Значна частка економічних досліджень (26%) відображає прагматичний інтерес Китаю до економічних можливостей, які виникають внаслідок конфлікту, та впливу на глобальні ринки.

- Військова тематика (15%) свідчить про спроби екстраполювати досвід російсько-українського конфлікту на власні оборонні потреби, зокрема щодо потенційного конфлікту в Тайванській протоці.

- Тісний взаємозв'язок між академічними виданнями, державними структурами КНР і партійними медіа забезпечує формування узгодженого наративу, що відповідає стратегічним пріоритетам Пекіна – підтримці «нейтралітету» при збереженні стратегічного партнерства з Росією.

- Інституціоналізація досліджень у структурах, пов'язаних із державою (МЗС КНР та Академія суспільних наук), КНР забезпечує високий рівень координації між академічним дискурсом і офіційною зовнішньополітичною лінією КНР.

Дослідження показує, що китайський науковий дискурс про російсько-українську війну є комплексним явищем, яке відображає

геополітичні амбіції Китаю, його економічні інтереси та військово-стратегічні розрахунки. Подальші дослідження мають зосередитися на контент-аналізі публікацій для ідентифікації панівних наративних фреймів і аналізі еволюції позиції Китаю в разі завершення активної фази конфлікту.

Література:

1. China National Knowledge Infrastructure database, search query: 俄乌冲突 OR 俄罗斯-乌克兰冲突 OR 俄乌战争 OR 乌克兰危机 OR 特别军事行动, January 1, 2014 – November 22, 2025. *CNKI*. Available at: <https://www.cnki.net/>.
2. Puranen M. ‘Global Transformation’: Chinese Scholars Debate the Implications of the War in Ukraine. *Central European Journal of International and Security Studies*, 2025. Vol. 19. No. 2. P. 99-119. Available at: https://cejiss.org/images/_2025/Puranen_CEIJSS_19-2.pdf (accessed 22 November 2025).
3. Song L. The Ukraine crisis: a multidimensional analysis in China. *European Journal of European Studies*, 2015. Vol. 2. No. 2. P. 159-174. Available at: https://ejes.uaic.ro/articles/EJES2015_0602_LIL.pdf (accessed 22 November 2025).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-561-0-13>

Stetsiuk K. S.

ORCID: 0009-0009-6390-4799

PhD, Postdoctoral Researcher, Assistant Research Fellow

School of Journalism and Communication

Shanghai University

Shanghai, China

FACTORS INFLUENCING THE GLOBAL COMMUNICATION OF THE CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IMAGE OF CHINESE ENTERPRISES IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE

Key words: Chinese enterprises, corporate social responsibility, Central and Eastern Europe.

In recent years, corporate social responsibility (CSR) has evolved from a voluntary corporate practice into a critical component of transnational enterprise strategy [14]. This evolution is especially salient for Chinese